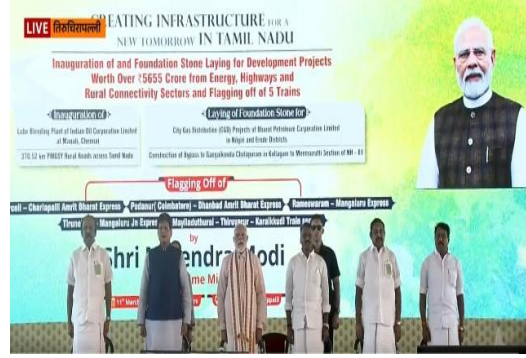

2 **राज्यसभायां हिमाचल-पर्यटनस्य**
विषयः उद्घोषितः सांसदः
हर्षमहाजनः प्रदेशस्य असीमित-
संभावनाः प्रकटितवान्

3 **चतुर्षु मासेषु एव रोबोटिक-**
शल्यचिकित्सायाः शुल्के द्विगुणिता
वृद्धिः हिमकेयर-योजनायां कदा
भविष्यति सम्मेलनम् - जयरामठाकुरः

4 **केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य**
कुलपतिना केन्द्रीयमन्त्रिणा
नितिनाडकरी-महोदयेन सह कृतं मेलनम्;
'भारतीय-युवा-संसद' इत्यथै निमन्त्रितम्

प्रधानमन्त्रिणा केरलस्य एर्नाकुलम-नगरे प्रायः एकादश-सहस्र- कोटि-रूप्यकाणां विविधाः विकास-परियोजनाः राष्ट्राय समर्पिताः

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रधानमन्त्रिणा केरलस्य एर्नाकुलम-नगरे प्रायः एकादश-सहस्र-कोटि-रूप्यकाणां विविधाः विकास-परियोजनाः राष्ट्राय समर्पिताः। श्रीमोदी भारत-पेट्रोलियम-कॉर्पोरेशन-लिमिटेड' इत्यस्य कोच्चि-परिष्करणशालायां पॉलीप्रोपाइलीन-संयन्त्रस्य आधारशिलां स्थापितवान्। अस्याः परियोजनायाः व्ययः पञ्चशताधिक-पञ्चसहस्रकोटि-रूप्यतोऽप्यधिकः वर्तते, अस्य संयन्त्रस्य क्षमता च प्रतिवर्षं चतुश्शतकिलो-टन् परिमिता अस्ति।

प्रधानमन्त्रिणा द्वे प्रमुखे राजमार्ग-परियोजने उद्घाटिते। प्रथमा परियोजना राष्ट्रीय राजमार्ग षट्षष्टिः इत्यस्य थलपाडी-चेङ्गला खण्डस्य षट्-पथीयकरणम् इत्यस्ति, या पञ्चाशदधिक-षड्शतोत्तर-द्विसहस्रकोटि-रूप्यकाणां व्ययेन निर्मिता। एषः मार्गः मुम्बई-कन्याकुमारी आर्थिक-वीथिमार्गस्य भागः अस्ति, येन कासरगोड-कन्नूर-मण्डलयोः तथा मङ्गलोर-मुझप्पिलङ्गद-क्षेत्राणां च सम्पर्कः सुदृढीभविष्यति। द्वितीया परियोजना वेङ्गलं-रामनदुकारा पर्यन्तं कोझिकोड-बाइपास इत्यस्य षट्-पथीयकरणम् अस्ति, यस्य निर्माणव्ययः प्रायः चत्वारिंशदधिकैकशतोत्तर-द्विसहस्रकोटि-रूप्यकाणि वर्तते।

ऊर्जा-क्षेत्रे अन्यदेशेषु निर्भरतां न्यूनीकर्तुं सर्वकारेण विगतवर्षेषु अनेके पदक्षेपाः उद्घोषिताः - प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अवदत् यत् वर्तमानकाले वैश्विक ऊर्जा सङ्कटं पुनः एकवारं आत्मनिर्भरतायाः महत्त्वं स्पष्टीकरोति। श्रीमोदी अकथयत् यत् ऊर्जा-क्षेत्रे अन्यदेशेषु निर्भरतां न्यूनीकर्तुं सर्वकारेण विगतवर्षेषु अनेके पदक्षेपाः उद्घोषिताः। प्रधानमन्त्री कोच्चि-नगरे "मोदिना सह विकसित-केरलम्" इति विषयकम् एनडीए सम्मेलनं सम्बोधयन् आसीत्। सः अवदत् यत् पेट्रोल-डीजल-इन्धनानां निर्भरतां न्यूनीकर्तुं विद्युत्-वाहनेभ्यः सौरोर्जा-परियोजनाभ्यश्च च प्रोत्साहनं प्रदीयते।

सर्वोच्चन्यायालयेन

प्रथमवारं परोक्ष इच्छा मृत्योः अनुमतिः प्रदत्ता

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारते प्रथमवारं परोक्ष इच्छामृत्योः अनुमतिः प्रयच्छता उच्चतम न्यायालयेन एकस्य द्वात्रिंशत्-वर्षीयस्य पुरुषस्य कृते कृत्रिम-जीवन-रक्षक-प्रणाल्याः निष्कासनाय अनुमतिः प्रदत्ता, यः विगत-द्वादश-वर्षेभ्यः 'कोमा' इति अचेतनावस्थायाम् वर्तते। परोक्ष इच्छामृत्युः सा प्रक्रिया अस्ति यस्यां रोगिणः आवश्यकोपचारस्य अथवा जीवन-रक्षक-प्रणाल्याः निरोधेन तस्य स्वाभाविक-मृत्योः प्रशस्तीक्रियते। गाजियाबाद-निवासी हरीश राणा, यः पञ्चाब्द-विश्वविद्यालयस्य छात्रः आसीत्, त्रयोदशधिक-द्विसहस्रतमे वर्षे स्वनिवासस्य चतुर्थ-तलात् पतनेन शिरसि गम्भीर-क्षतिं प्राप्तवान्। ततः आरभ्य सः दशकाधिकं यावत् अचेतनावस्थायाम् अस्ति। न्यायमूर्ति जे.बी. पारदीवाला तथा न्यायमूर्ति के.वी. विश्वनाथन इत्यनयोः पीठेन 'एम्स-देहली' इति संस्थायै निर्दिष्टं यत् सा राणा-महोदयं 'पैलिएटिव-केयर' इत्यत्र प्रवेशं प्रदद्यात्, येन तस्य चिकित्सा उपचारं विरम्य तस्मै शान्तिपूर्ण-मृत्युः प्राप्नुयात्।

जलसंरक्षणं प्रत्येकनागरिकस्य परमं कर्तव्यं वर्तते - राष्ट्रपतिः

हिमसंस्कृतवार्ताः - राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदी मुर्मूः प्रतिपादितवती यत् जलसंरक्षणं प्रत्येकनागरिकस्य परमं कर्तव्यं वर्तते। नवदिल्ल्यां जायमानस्य षड्विंशत्यधिक-द्विसहस्रतमस्य जल-महोत्सवस्य राष्ट्रिय-कार्यक्रमं सम्बोधयन्ती राष्ट्रपतिः राष्ट्र प्रति आह्वानं कृतवती यत् जलम् अमूल्य निधिः वर्तते

अतः आगामि-वंशेन तस्य संरक्षणं करणीयम्। एकस्य शाश्वत-भविष्यस्य निर्माणाय राष्ट्रपतिः मुर्मूः सर्वान् प्रार्थितवती यत् जलसंरक्षणं केवलं अभ्यासमात्रं न, अपितु जीवनपद्धतिः भवेत्। राष्ट्रपतिः अवदत् यत् नल-जल-मित्र-कार्यक्रमान्तर्गतं ग्रामीण-युवभ्यः स्वयं-सहायता समूहानां महिलाभ्यश्च जल-आपूर्ति-प्रणालीनां सञ्चालने अनुरक्षणे च सक्रिय सहभागितायै प्रशिक्षणं प्रदीयते। उल्लेखनीयं वर्तते यत् षड्विंशत्यधिक-द्विसहस्रतमस्य जल-महोत्सवस्य आरम्भः मार्च-मासस्य अष्टमे दिनाङ्के सम्पूर्ण देशे जल अर्पण कार्यक्रमेण सह अभवत्, एतत् वस्तुतः अस्य मासस्य द्वाविंशति दिनाङ्क-पर्यन्तं प्रचलिष्यति।

छत्तीसगढराज्ये अष्टोत्तरैकशत माओवादिनः शरणागताः

हिमसंस्कृतवार्ताः - छत्तीसगढराज्ये चतुः चत्वारिंशत् महिला कार्यकर्तृभिः सह अष्टोत्तरैकशत माओवादिनः शरणागताः। बस्तर-प्रदेशस्य विभागीय मुख्यालये जगदलपुरे वरिष्ठ-आरक्षक-अधिकारिणां समक्षं माओवादिनः शरणागताः। गृहमन्त्रालयेन सूचितं यत् छत्तीसगढस्य षट् मण्डलेषु अष्टोत्तरशत माओवादिनः शरणागताः। एतेषु निश्चयेन भविष्यति।

मण्डलेषु बिजापुरः, दन्तेवाडा, सुक्मा, बस्तर, नारायणपुर, कङ्केर च सन्ति। एतेषां माओवादी जानानां कृते पंचनवतिः लक्षोत्तर त्रिकोटिरूप्यकाणां पुरस्कारधनस्य घोषणा विहितेति मन्त्रालयः ब्रूते। पूर्वं केन्द्रीय गृह मन्त्री अमितशाहः पुनः अवोचत् यत् मासस्यास्य अन्ते भारतं नक्सल-मुक्तं निश्चयेन भविष्यति।

सुभाषितम्

भोगी भवति दानेन,
मेधावी वृद्धसेवया।
अहिंसया च दीर्घायुः
इतिति प्राहुर्मनीषिणः।।

भावार्थः- विद्वान् तथा मनीषी जनो का कथनं है कि दान करना ही संपत्ति का भोग करने का सर्वोत्तम रूप है। वरिष्ठ जनो की सेवा के द्वारा व्यक्ति बुद्धिमान् हो जाता है और अहिंसा का अनुपालन करने दीर्घायु प्राप्त करता है।

हिमसंस्कृतवार्ताः

हिमसंस्कृतवार्तापत्रस्य
एकवर्षस्य सदस्यता

१०० ₹

One year subscription to the daily
Sanskrit newspaper is Only 100 Rupees
To subscribe, text us a message
saying hello on the number below.

7876636263

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणत्मक-अशुद्धीनां कृते,
राजनैतिक-सांस्कृतिकविचाराणाञ्च
कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम्, प्रकाशनम्

जसवंत कोटला तहसीलनगरस्य समूचे
कस्बा कोटला जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवाहकसङ्केतः-१७७९१११
सङ्केतः-प्रबन्धनिदेशिका- शिवानी शर्मा हिमसंस्कृतम्

धनुर्विद्या-क्रीडायां भारतं द्वाविंशति-वर्षाणां अनन्तरं देहल्यां प्रथमवारम् एशिया कप स्पर्धायाः आध्यक्षं विधास्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारतं द्वाविंशति-वर्षाणां अनन्तरं प्रथमवारम् अन्तरराष्ट्रीय-धनुर्विद्या-प्रतियोगिताम् आयोजयितुं सज्जम् अस्ति। सप्तविंशत्यधिक-द्विसहस्रतमे वर्षे एशिया-चषक-धनुर्विद्या-क्रीडायाः द्वितीय-चरणस्य आयोजनं दिल्ली-नगरे भविष्यति। पञ्चाधिक-द्विसहस्रतमे वर्षे अन्तिमवारं देशे प्रमुखा अन्तरराष्ट्रीय-धनुर्विद्या-प्रतियोगिता आयोजिता आसीत्, यदा एशियन्-धनुर्विद्या-प्रतिस्पर्धा दिल्ली-नगरे सम्पन्ना आसीत्।

राज्यसभायां हिमाचल-पर्यटनस्य विषयः उत्थापितः सांसदः हर्षमहाजनः प्रदेशस्य असीमित-संभावनाः प्रकटितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। भारतीयजनतापक्षस्य राज्यसभासांसदः हर्ष महाजनः राज्यसभायां हिमाचलप्रदेशस्य पर्यटनक्षेत्रस्य असीमितसंभावनानां तासाम् आह्वानानां च विषयं प्रमुखरूपेण उत्थापितवान्। सः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशः भारतस्य महत्त्वपूर्णेषु पर्यटनस्थलेषु अन्यतमः अस्ति, यः प्रदेशस्य अर्थव्यवस्थायाः लक्ष्यः जनानां जीविकायाः च मुख्यः आधारः अस्ति।

मुख्यबिन्दवः (प्रमुख-अंशाः)

- पर्यटकानां संख्याः गते वर्षे हिमाचले प्रायः 1.8 कोटिः आभ्यन्तराः पर्यटकाः तथा प्रायः 80 सहस्रं वैदेशिकाः पर्यटकाः आगताः। एतत् प्रदेशस्य लोकप्रियतां क्षमतां च प्रदर्शयति।
- वैश्विक-मान्यताः हिमाचलप्रदेशः गतत्रिभ्यः वर्षेभ्यः भारतस्य सर्वाधिकं 'स्वागतयोग्य' क्षेत्रेषु परिगणितः अस्ति। 'Booking.com' संस्थायाः पुरस्कारेषु अपि अयं विश्वस्य शीर्षदशसु स्थानेषु सम्मिलितः अभवत्।

•धार्मिकं तथा बौद्धपर्यटनम्-

ज्वालाजी, चिन्तपूर्णी, नैनादेवी, चामुण्डा इत्यादीनि शक्तिपीठानि तथा च किन्नौर- कैलाश- यात्रा पर्यटकानां श्रद्धाकेन्द्राणि सन्ति।

• धर्मशाला (यत्र दलाई लामा निवसत) तथा लाहौल-स्पीति क्षेत्रस्य प्राचीनाः बौद्धमठः हिमाचलं वैश्विकस्तरे बौद्धपर्यटनस्य केन्द्रं कुर्वन्ति।

• साहसिक-क्रीडा (Adventure Tourism): बीड-बिलिंग क्षेत्रे 'पैराग्लाइडिंग', स्पीति-किन्नौर क्षेत्रे 'ट्रेकिंग' तथा च सोलङ्ग-घाटी क्षेत्रे 'स्कीइंग' सदृशाः क्रियाकलापाः विश्वप्रसिद्धाः सन्ति।

आह्वानानि पर्यावरण-संरक्षणं च-

सांसदः महाजनः सचेतयन् अवदत् यत् हिमालयक्षेत्रस्य पारिस्थितिकी अत्यन्तं संवेदनशीला अस्ति। सः निम्नलिखित-विषयेषु बलं दत्तवान्।

प्राकृतिक-आपदाः-

मेघानां स्फोटनं भूस्खलनं च सूचयन्ति यत् विकासेन सह पर्यावरणस्य सन्तुलनं परमावश्यकम्।

वैज्ञानिक-समाधानम्-

अनियोजित-निर्माणम्, अपशिष्ट- प्रबन्धनं तथा यातायात-समस्यानां वैज्ञानिकदृष्ट्या समाधानं करणीयम्। पर्यटकेभ्यः प्रार्थनाः सः पर्यटकान् न्यवेदयत् यत् ते प्लास्टिक-प्रदूषणं न कुर्युः तथा च स्थानीयसंस्कृतेः प्रकृतेः च सम्मानं कुर्युः।

आईजीएमसी-शिमलायां रोबोटिक-शल्यचिकित्सायाः सुविधा आरब्धा, मुख्यमन्त्री सुक्खूः अकरोत् शुभारम्भम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खूः आईजीएमसी शिमला मध्ये २८.४४ कोटि-रूप्यकाणां व्ययेन स्थापितायाः उच्चस्तरीय-रोबोटिक-शल्यचिकित्सा-सुविधायाः (Robotic Surgery) शुभारम्भं कृतवान्। अस्मिन् अवसरे मुख्यमन्त्री अवदत् यत् शिमला-जनपदस्य चमियाना, काङ्गडा-जनपदस्य टाण्डा-स्थितस्य डॉ. राजेन्द्रप्रसाद-राजकीय-चिकित्सा-महाविद्यालयस्य तथा मण्डी-जनपदस्य नेरचौक-स्थितस्य श्री लालबहादुरशास्त्री-राजकीय-चिकित्सा-महाविद्यालयस्य च अत्याधुनिक-रोबोटिक-शल्यचिकित्सा-सुविधायाः सफल-शुभारम्भानन्तरम् अधुना इयं सुविधा इन्दिरागान्धी-चिकित्सामहाविद्यालयः (IGMC), शिमला इत्यत्रापि रोगिभ्यः उपलब्धा भविष्यति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् अनया सुविधया सामान्य-शल्यक्रिया (General Surgery), गैस्ट्रो-सर्जरी, ऑन्कोलाजी तथा स्त्रीरोग-विज्ञानं (Gynecology)

इत्यादिषु क्षेत्रेषु उन्नत-शल्यक्रियाः अधिकाः सुदृढाः भविष्यन्ति। अस्यां प्रणाल्यां शल्यक्रियार्थं लघु-कर्तनं (Incision) भवति, येन रोगी शीघ्रं स्वस्थः जायते। समग्रप्रदेशस्य रोगिभ्यः अत्याधुनिकं अचूकं च उपचारं स्वगृहस्य समीपे एव प्राप्तुं शक्यते।

सः अकथत् यत् प्रदेशस्य राजकीय-चिकित्सालयेषु जनेभ्यः विश्वस्तरीया रोबोटिक-शल्यचिकित्सा-सुविधा लभ्यते, या उत्तरभारते स्वप्रकारस्य विशिष्टः आरम्भः अस्ति। सः अवदत् यत् आगामी-मासस्य अन्ते हमीरपुर-चिकित्सा-महाविद्यालये अपि रोबोटिक-शल्यचिकित्सा-यन्त्रं स्थापयिष्यते। राज्यसर्वकारः दुर्गमक्षेत्रेषु निवसन्तः जनान् अपि अस्याः सुविधायाः लाभं दातुं प्रतिबद्धः अस्ति। एतदर्थं कुल्लू-मण्डलस्य अन्येषां दूरस्थक्षेत्राणां च प्रमुखचिकित्सालयेषु अपि रोबोटिक-शल्यचिकित्सा-सुविधायाः आरम्भार्थं विचारः क्रियते।

मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः जनसामान्याय विश्वस्तरीयाः स्वास्थ्यसेवाः प्रदातुं कटिबद्धः अस्ति, स्वास्थ्यक्षेत्रस्य सुदृढीकरणाय धनस्य अभावः बाधकः न भविष्यति। सः अकथयत् यत् आईजीएमसी शिमला, चमियाना तथा टाण्डा-चिकित्सा-महाविद्यालयेषु उन्नताः चिकित्सा-प्रयोगशालाः (Medical Labs) स्थाप्यन्ते। एतदतिरिच्य आईजीएमसी मध्ये अत्याधुनिकं 3-टेस्ला एमआरआई (MRI) यन्त्रमपि स्थापितं वर्तते, यत् रोगिभ्यः लाभप्रदं सिद्धं भवति। सः सूचितवान् यत् रोबोटिक-शल्यक्रियाकारिणां रोगिणां कृते 'स्पेशल वार्ड' (विशेषकक्षः) इत्यस्य शुल्कं ५०,००० रूप्यकाणि तथा सामान्यकक्षाय (General Ward) ३०,००० रूप्यकाणि शुल्कं निर्धारितम् अस्ति।

अमेरिकादेशः पंचाशत् वर्षेषु स्वस्य प्रथमं तैलशुद्धीकरणं प्राप्स्यति - राष्ट्रपतिः डोनाल्ड ट्रम्पः

हिमसंस्कृतवार्ता:- अमेरिकादेशस्य राष्ट्रपतिः डोनाल्ड ट्रम्पः अघोषयत् यत् अमेरिकादेशः पंचाशत् वर्षेषु स्वस्य प्रथमं तैलशुद्धीकरणं प्राप्स्यति, यस्य वित्तपोषणं रिलायन्स् इण्डस्ट्रीस् संस्थायाः निवेशनं भविष्यति। ट्रम्प-वर्यः अवदत् यत् टेक्सास-नगरस्य पोर्ट-आफ-ब्रौन्स्विल्ले-इत्यत्र नूतनं शोधनं अमेरिकादेशस्य विपणिं प्रवर्धयिष्यति, राष्ट्रियसुरक्षां सुदृढां करिष्यति, अमेरिकादेशस्य ऊर्जा-उत्पादनं वर्धयिष्यति, सहस्रशः उद्योगाः च कल्पयिष्यति। एतत् ऐतिहासिकं त्रिशत् बिलियन्-डालर्-सन्धिः इति वर्णयन्, ट्रम्प वर्यः सामाजिकान्तर्जालीय पटले उक्तवान् यत् एतत् अमेरिकादेशस्य इतिहासे वृहत्तमम् अस्ति सममेव अमेरिकादेशस्य कार्यकर्तृणां, ऊर्जायाः, दक्षिण-टेक्सास-प्रदेशस्य जनानां च महत् विजयः अस्ति। परन्तु आधिकारिकः संवादः सम्प्रति यावत् नासीत्।

प्रधानमन्त्री कोच्चि-नगरे अखिल- केरल-धीवरसभायाः स्वर्णजयन्ती- समारोहं सम्बोधितवान्

Narendra Modi @narendramodi
Deighted to attend the Golden Jubilee Sangamam of the Akhila Kerala Dheevera Sabha in Emakulam. This body holds a special place in Kerala's society for its work in furthering fishermen's welfare.

हिमसंस्कृतवार्ता:- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी देशस्य मत्स्याजीवि-समुदायस्य कल्याणाय एनडीए-सर्वकारस्य प्रतिबद्धतां पुनः प्रतिपादितवान्। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् भाजपानेत्त्वे एनडीए-सर्वकारः मत्स्याजीवि-समुदायस्य सामर्थ्यं तथा नील-अर्थव्यवस्थायां तस्य प्रमुखां भूमिकां सम्यक् विजानाति। प्रधानमन्त्री कोच्चि-नगरे अखिल-केरल-धीवरसभायाः स्वर्णजयन्ती-समारोहं सम्बोधयन् एतान् विचारान् प्रकटितवान्। अखिल-केरल-धीवरसभायाः कार्यं प्रशंसयन् प्रधानमन्त्री अवदत् यत् एषा संस्था मत्स्याजीविनां अधिकाराणां कृते निरन्तरं कार्यं कुर्वति अस्ति। सः अधिकं स्पष्टीकृतवान् यत् अनया संस्थया जीवन-जीविकोपार्जनयोः तथा च प्रगति-प्रकृत्योः मध्ये सन्तुलनस्य एकं श्रेष्ठं उदाहरणं प्रस्तुतम्।

चतुर्षु मासेषु एव रोबोटिक-शल्यचिकित्सायाः शुल्के द्विगुणिता वृद्धिः; हिमकेयर-योजनायां कदा भविष्यति सम्मेलनम् - जयरामठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

विपक्षस्य नेता जयरामठाकुरः अवदत् यत् सर्वकारेण प्रदेशस्य चिकित्सा-महाविद्यालयेषु रोबोटिक-शल्यचिकित्सा आरब्धा, किन्तु केवलं चतुर्षु मासेषु एव अस्याः शुल्कं प्रायः द्विगुणीकृतम्। विभिन्न-समाचारपत्राणां माध्यमेन एषा सूचना प्राप्ता यत् अटल सुपर स्पेशियलिटी हॉस्पिटल, चमियाना मध्ये सामान्यकक्षस्य (General Ward) रोगिणः या शल्यक्रिया पूर्वं ३० सहस्र-रूप्यकैः भवति स्म, सा अधुना वर्धयितुं ५०,००० रूप्यकाणि कृता अस्ति। एवमेव विशेषकक्षस्य रोगिभ्यः ८०,००० रूप्यकाणि गृह्यन्ते। आईजीएमसी (IGMC) मध्ये मुख्यमन्त्रिणा माध्यमैः सह वार्तालापे उक्तं यत् रोबोटिक-शल्यक्रियायै सामान्यकक्षस्य रोगिभ्यः ३० सहस्रं तथा विशेषकक्षस्य रोगिभ्यः ५० सहस्रं शुल्कं स्वीकरिष्यते। एतादृश्यां स्थितौ प्रश्नः अयं उत्पद्यते यत् एकस्मिन्नेव नगरे स्थितेषु सर्वकारीय-चिकित्सालयेषु रोबोटिक-शल्यक्रियायै द्विविधं शुल्कं किमर्थं गृह्यते? किं एतत् वित्तीय-नियमानाम् अनुकूलम् अस्ति? अथवा सर्वकारः आईजीएमसी-मध्ये अपि शीघ्रमेव शुल्कं वर्धयितुं इच्छति?

उपभोग्य-वस्तूनि (कंज्यूमेबल्स) तथा भविष्यस्य व्ययः

विपक्षनेत्रा उक्तं यत् सर्वकारेण प्रत्येकं रोबोटिक-यन्त्रेण सह प्रायः २०० शल्यक्रियाणां कृते उपभोग्य-वस्तूनि (कंज्यूमेबल्स आइटम्स) क्रीतानि आसन्। एतेषु अधिकांशानि वस्तूनि केवलं एकवारमेव प्रयोक्तुं शक्यन्ते। अतः एतत् स्पष्टं यत् २०० शल्यक्रियाणां संसाधनानि पूर्वमेव प्रत्येकं रोबोट-यन्त्रेण सह सन्ति। तदनन्तरं रोबोटिक-शल्यक्रियायां प्रयुक्तानि उपभोग्य-वस्तूनि पृथक्तया क्रेतव्यानि भविष्यन्ति। चिकित्सकानां मते, प्रतिशल्यक्रियाम् एतादृशानां वस्तूनां व्ययः एव एकलक्षतः सार्ध-एकलक्ष-रूप्यकपर्यन्तं भविष्यति। एवं सति मुख्यमन्त्री एतत् अपि स्पष्टं कुर्यात् यत् यदा एतानि वस्तूनि समाप्तानि भविष्यन्ति, तदापि किमस्य मूल्यं स्थिरं स्थास्यति?

हिमकेयर (HIMCARE) इत्यस्य लाभः कुत्र?

जयरामठाकुरः अवदत् यत् मुख्यमन्त्रिणा पूर्वमेव उक्तं यत् रोबोटिक-शल्यक्रिया 'हिमकेयर' परिधौ भविष्यति। चतुर्थः मासेभ्यः अपि अधिकः समयः व्यतीतः, किन्तु सर्वकारेण अद्यापि कोऽपि शासकीय-पत्रं (Notification) न निर्गतम्। अस्मात् कारणात् प्रदेशस्य ९० प्रतिशतं जनसंख्या, या हिमकेयर-आयुष्मान-योजनाभ्यां सह सम्बद्धा अस्ति, तस्य लाभं न प्राप्नोति।

सहैव, राज्ये हिमकेयर-योजनान्तर्गतं न तु उपचारः लभ्यते, न च समये औषधानि। अस्य कारणम् अस्ति यत् सर्वकारेण 'विक्रेतुभ्यः' (वेंडर्स) हिमकेयर-धनस्य शोधनं (Payment) न कृतम्। अतः भविष्ये रोबोटिक-शल्यक्रियायाः वस्तूनां आपूर्तिः धनदानं च कथं भविष्यति, अस्य विषये अपि मुख्यमन्त्रिणा वक्तव्यम्।

२० तः अधिकेषु छात्रेषु द्वितीयः जेबीटीशिक्षकः (JBT) नियुक्तः भविष्यति, १२०० पदानां पूरणं प्रचलति - रोहितठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ता: - मण्डी।

शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरः अवदत् यत् राज्यचयन-आयोगस्य माध्यमेन TGT-श्रेण्याः १२७ पदानां पूरणप्रक्रिया सम्पूर्णा जाता अस्ति। एतानि पदानि दुर्गमक्षेत्रेषु प्राथमिकतायाः आधारेण पूरयिष्यन्ते। एतदतिरिच्य, १,२०० जेबीटीशिक्षकाणां (JBT) पदानां पूरणप्रक्रिया अपि आरब्धा अस्ति। यत्र छात्रसंख्या २० तः अधिका भविष्यति, तत्र द्वितीयः शिक्षकः नियुक्तः करिष्यते। सः बुधवासरे नारला-स्थितस्य राजकीय-उपाधि-महाविद्यालयस्य (द्रङ्ग) वार्षिकसमारोहे मुख्यातिथिरूपेण उपस्थितः आसीत्। सः अकथयत् यत् राष्ट्रस्य महत्तमा सम्पत्तिः युनः

सन्ति, तेषां भविष्यस्य आह्वानानां कृते सज्जता आवश्यकी अस्ति। हिमाचलप्रदेशे उच्चशिक्षायाः सकल-नामाङ्कन-अनुपातः (GER) प्रायः ४३ प्रतिशतं वर्तते, यः देशे तमिलनाडु-राज्यात् (४७ प्रतिशतं) परं द्वितीयस्थाने अस्ति।

शिक्षामन्त्रिणा सूचितं यत् वर्तमानसर्वकारेण स्वस्य त्रिवर्षीयकार्यकाले सप्तसहस्रं (७,०००) शिक्षकाणां नियुक्तिः कृता अस्ति। 'स्कूल कैंडर' PGT इत्यस्य ६०० तः अधिकाः शिक्षकाः आयोगमाध्यमेन नियुक्ताः, यदा तु पूर्वतनसर्वकारस्य काले केवलं ५०० पदानां पूरणं जातम् आसीत्। सम्प्रति प्रदेशे १३४ राजकीयमहाविद्यालयाः कार्यरताः सन्ति। छात्रेभ्यः कौशल-आधारित-रोजगारोन्मुखी-शिक्षां प्रदातुं सर्वकारः कटिबद्धः अस्ति।

विभागीय-कार्यप्रणाल्याः समीक्षां करिष्यति शिक्षामन्त्री

शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरः शुक्रवासरे राज्यसचिवालये विभागीयकार्याणां समीक्षां करिष्यति। अस्मिन् उपवेशने सीबीएसई (CBSE) विद्यालयेषु शिक्षकाणां चयनप्रक्रियायाः तथा १ एप्रिल् दिनाङ्कतः नूतनपाठ्यक्रमस्य आरम्भस्य सज्जतायाः समीक्षा भविष्यति। सः वित्तवर्षस्य २०२५-२६ बजट-घोषणानां प्रगतये अपि अधिकारिभिः सह चर्चां करिष्यति।

'हिमाचलप्रदेशे तैलस्य (Petrol-Diesel)

अनिलस्य (LPG) च पर्याप्तं भण्डारणम्, शीघ्रतायां अनावश्यक-अड्डानात् (Booking) विरमन्तु' - मुख्यसचिवः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

मुख्यसचिवः सञ्जयगुप्तः मध्य-पूर्व-एशियायाम् (Middle East) प्रचलितेन सङ्घर्षेण उत्पन्नायाः स्थितेः परिप्रेक्ष्ये अद्य अत्र राज्ये पेट्रोल-डीजल-अनिलादीनां (LPG) उपलब्धतायाः विषये आयोजितायाः समीक्षा-उपवेशनस्य अध्यक्षतां कृतवान्। उपवेशने सः उक्तवान् यत् हिमाचलप्रदेशे गृहीपाकशाला-अनिलकोषस्य (घरेलू-रसोई-गैस -LPG), पेट्रोल-डीजल-इन्धनस्य च पर्याप्तं भण्डारणं विद्यते। मुख्यसचिवेन स्पष्टीकृतं यत् राज्ये सम्प्रति केवलं व्यावसायिक-अनिल-कूप्यकानां (Commercial Cylinders) आपूर्तिं किञ्चित् प्रभावः अभवत्, किन्तु निजी-सर्वकारीय-चिकित्सालयेभ्यः शैक्षणिक-संस्थानेभ्यः च प्राथमिकतायाः आधारेण व्यावसायिक-कूप्यकाणां आपूर्तिः क्रियते। एतदतिरिच्य, राज्ये प्रायः १५,००० व्यावसायिक-कूप्यकाणि उपलब्धानि सन्ति, यानि उपाहारगृहेभ्यः (Hotels/Restaurants) अन्यसंस्थानेभ्यः च प्रदीयन्ते।

सः घरेलू-अनिल-उपभोक्तृभ्यः अनुरोधं कृतवान् यत् सामाजिक-माध्यमेषु (Social Media) प्रचलितेन भ्रामक-प्रचारेण प्रभाविताः भूत्वा शीघ्रतायां अनावश्यक-अनिल-अड्डानात् (Booking) विरमन्तु, धैर्यं च धरन्तु। सः सर्वेभ्यः उपायुक्तेभ्यः निर्देशं दत्तवान् यत् ते प्रतिदिनं इन्धन-स्थितेः समीक्षां कुर्युः।

उपवेशने अतिरिक्त-मुख्यसचिवः आर. डी. नजीमः, खाद्य-आपूर्ति-विभागस्य निदेशकः रामकुमारगौतमः, इण्डियन-ऑयल-कॉर्पोरेशन-शिमला इत्यस्य अधिकारिणः अन्ये च वरिष्ठाधिकारिणः भागं गृहीतवन्तः।

राज्ये गृही-अनिलकोषाणां उपलब्धतायाः सर्वे उपायुक्ताः प्रतिदिनं समीक्षां करिष्यन्ति

राज्ये गृही-अनिल-कोषाणाम् (LPG Cylinders) उपलब्धतायाः उपरि सर्वे उपायुक्ताः प्रतिदिनं समीक्षां करिष्यन्ति तथा तस्य प्रतिवेदनं (Report) राज्यसर्वकाराय दास्यन्ति। एते निर्देशाः मुख्यसचिवा सञ्जयगुप्तेन निर्गताः सन्ति।

केन्द्रेण सह आयोजितायां वीडियो-कॉन्फ्रेंसिंग्-मध्ये आर.डी. नजीमः उपस्थापितवान् हिमाचलस्य पक्षम्

केन्द्रसर्वकारेण सह गृही-अनिलकोषः (LPG) इत्यस्य सुचारु-आपूर्तिं सुनिश्चितं कर्तुं आयोजितायां वीडियो-कॉन्फ्रेंसिंग् मध्ये हिमाचलसर्वकारस्य पक्षं खाद्य-आपूर्ति-विभागस्य अतिरिक्त-मुख्यसचिवः आर.डी. नजीमः उपस्थापितवान्। केन्द्रीय-गृहसचिवस्य सर्वेषां राज्यानां मुख्यसचिवैः सह अभवत् अस्मिन् उपवेशने अनिल-कूप्यकाणाम् उपलब्धता, भण्डारणं, परिवहनं वितरण-व्यवस्था च इत्यादिषु विविधपक्षेषु चर्चा कृता। अतिरिक्त-मुख्यसचिवः नजीमः मुख्यसचिवस्य प्रतिधित्वेन अस्मिन् उपवेशने सम्मिलितः भूत्वा राज्ये अनिल-आपूर्तिः स्थितेः विषये केन्द्रसर्वकारं सूचितवान्। सः अवदत् यत् सम्प्रति प्रदेशे घरेलू-अनिल-कूप्यकाणाम् आपूर्तिः सम्यक् प्रचलति। सः प्रदेशे घरेलू-कूप्यकाणां माग-आपूर्त्याः (Demand and Supply) विषये स्थितिं स्पष्टीकृतवान् तथा च 'जमाखोरी' (Hoarding) इत्यस्य विरुद्धं क्रियमाणानां कार्यविधीनां सूचनां दत्तवान्।

केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य कुलपतिना केन्द्रीयमन्त्रिणा नितिनगडकरी-महोदयेन सह कृतं मेलनम्; 'भारतीय-युवा-संसद' इत्थं निमन्त्रितम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - नवदेहली। केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य कुलपतिः प्रो. श्रीनिवास-वरखेडी महोदयः बुधवासरे केन्द्रीय-सड़क-परिवहन-एवं-राजमार्ग-मन्त्रिणा श्री-नितिनगडकरी-महोदयेन सह तस्य नवदेहली-स्थित-आवासे शिष्टाचार-मेलनं कृतवान्। अस्मिन् मेलनकाले प्रो. श्रीनिवास-वरखेडी महोदयः तं नागपुरे आगामि-२०-२३ मार्च पर्यन्तं आयोज्यमानाय 'भारतीय-युवा-संसद' (Indian Youth Parliament) इति कार्यक्रमाय अतिथिरूपेण

निमन्त्रितवान्।

नागपुरे भविष्यति यूनां महाकुम्भः

केन्द्रीय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य तथा भारतीय-युवा-संसदः संयुक्त-तत्त्वाधाने अयं कार्यक्रमः महाराष्ट्रस्य नागपुरे २० तः २३ मार्च २०२६ पर्यन्तं आयोजितः भविष्यति। अस्य चतुर्दिवसीय-राष्ट्रीय-अधिवेशनस्य आयोजनं रेशमबाग-स्थित-डॉ. हेडगेवार-स्मारक-समिति-परिसरे (RSS मुख्यालयः) क्रियते।

अस्यां 'भारतीय-युवा-संसदे' देशस्य विभिन्न-विश्वविद्यालयेभ्यः संस्थानेभ्यश्च प्रायः ८०० युवा-प्रतिनिधयः भागं ग्रहीष्यन्ति, ये 'विकसित-भारतम् @२०४७' तथा भारतीयभाषाणां भूमिका सदृश-महत्त्वपूर्ण-विषयेषु संवादं करिष्यन्ति। श्री-नितिनगडकरी महोदयः विश्वविद्यालयस्य एतस्य पदस्य प्रशंसाम् अकरोत् तथा युवासन्ततिं देशस्य सांस्कृतिक-विरासत-सम्बद्धं कर्तुं महत्त्वे बलं दत्तवान्। अस्मिन् अवसरे भारतीय-युवा-संसदः संयोजकः आशुतोष-जोशी अपि उपस्थितः आसीत्।

"भिक्षुभियां स्थाल्यनधिश्रयणन्यायः"

भिक्षुकाः आगमिष्यन्ति इति भयेन पाकार्थं स्थाल्यः न अधिश्रिताः कयाचित्। एवं ब्रह्मज्ञानं गुरुकृपयैव भवतीति केनापि स्वप्रयत्नः एव न कृतः चेत् तत् अयोग्यम्। असाधूनां जनानां कारणेन साधुपक्षस्य अनाश्रयणं न वरम् इति भावः।

डा. वर्षा प्रकाश टोणांगकर पुणे / महाराष्ट्रम्

वार्ता-संवादः

हिमसंस्कृतवार्ता: , ईदरधीरज, हैदराबाद

नन्दिनी- नमो वः। अद्यतने वार्ता-कार्यक्रमे स्वागतं करोमि। नमस्ते काव्ये।

काव्या- नमस्ते नन्दिनी। अद्य मया एका काचित् रोचक-वार्ता पठिता। एकेन विदेशीय-जनेन भारतीय-औषध-मूल्यानि दृष्टानि। तानि दृष्ट्वा सः विदेशीयः विस्मितः। पाश्चात्य-देशेषु एतानि औषधानि बहु-मूल्यानि सन्ति इति सः अवीचत्।

नन्दिनी- सत्यम्, भारतस्य एषः उत्तमः प्रयासः। किन्तु अन्यस्मिन् देशे युद्ध-भयेन एका सूचना दत्ता। राबर्ट-नामकेन लेखकेन जनाः प्रबोधिताः। सः महोदयः अवीचत् यत् भोजनं त्यज्यताम् किन्तु रजतम् क्रेतव्यम्। भविष्ये महान् आर्थिक-नाशः भवितुम् अर्हति।

काव्या- अहो, भयङ्करः अयं विषयः, आर्थिक-नाशस्य चिन्ता सर्वत्र अस्ति। परन्तु बेङ्गलूरु-नगरे रक्षक-भटैः एकं प्रशंसनीयं कार्यं कृतम्। एकेन आङ्ग्लेय-पर्यटकेन स्यूतः त्रिचक्रिका-याने विस्मृतः। गुप्त-चित्रग्राहक-यन्त्राणां साहाय्येन रक्षक-भटैः सः स्यूतः अन्विष्टः। पर्यटकाय च सः प्रत्यर्पितः, तेन पर्यटकेन भटाः बहु श्लाघिताः।

नन्दिनी- एतत् शोभनम्, किन्तु अस्माकं रक्षक-भटाः भारतीयानां साहाय्यं विरलमेव कुर्वन्ति। परन्तु सिंहपुर-देशे एकः उद्योग-अन्वेषकः मुख्य-अधिकारिणा अपमानितः। साक्षात्कार-समये तेन यूना केचन प्रश्नाः पृष्ठाः। सः अधिकारी कुपितः भूत्वा युवकं कटु-वचनैः निन्दितवान् अभूत्।

काव्या- एषा खेदजनका वार्ता, कार्य-क्षेत्रे आदरः भवेत् एव।

नन्दिनी- आम्, अद्यतनाय एतावत् एव। धन्यवादाः।

काञ्चीधाम्नि अखिलभारतीयशास्त्रोत्सवस्य भव्योद्घाटनम्: देशस्य कोणात् शतशः छात्राणां प्रतिभागिता

काञ्चीधाम्नि अखिलभारतीयशास्त्रोत्सवस्य भव्योद्घाटनम्: देशस्य कोणात् शतशः छात्राणां प्रतिभागिता "संस्कृतभाषायाः प्रचारेण समाजे प्रेमसद्भावयोः उदयः भवति, न तु वैनस्यस्या।"

जगद्गुरु श्रीशङ्करविजयेन्द्रसरस्वतीस्वामिनः, पीठाधीश्वराः, श्रीकाञ्चीकामकोटिपीठम्

काञ्चीपुरम् (तमिलनाडु): तमिलनाडुराज्यस्य ऐतिहासिकपुण्यक्षेत्रे काञ्च्यां ६३तम्याः 'अखिलभारतीयशास्त्रीयप्रतियोगितायाः' (शास्त्रोत्सवस्य) भव्योद्घाटनं सम्पन्नम्। केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलपतयः प्रो. श्रीनिवासवरखेडी महोदयः गतवर्षे हरिद्वारनगरे आयोजितप्रतियोगितायामेव अस्य उल्लोचनां कृतवान्। तस्यैव सङ्कल्पस्य फलश्रुतिरूपेण अस्मिन् वर्षे अयं ज्ञानयज्ञः ऐतिहासिककाञ्चीनगर्यां समायोज्यते।

विद्वत्सभा एवं उद्घाटनम्
काञ्चीस्थित-चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती-विश्वमहाविद्यालयस्य प्रेक्षागृहे आयोजितस्य अस्य समारोहस्य अध्यक्षता विश्वविद्यालयस्य कुलाधिपतिना आचार्यवेम्पटिकुटुम्बशास्त्रिणा कृता। मुख्यातिथिरूपेण उपस्थिताः श्रीवेङ्कटेश्वरवैदिकविश्वविद्यालयस्य कुलपतयः आचार्यराणीसदाशिवमूर्तिमहोदयः स्वकीयायां काव्यमय्यां शैल्यां 'शासन' तथा 'शंसन' धातुभ्यां व्युत्पन्नस्य 'शास्त्र' शब्दस्य महिमानं वर्णितवान्। सः शास्त्रोत्सवस्य उद्देश्यं उपयोगितां च सविस्तरे स्पष्टीकृतवान्।
आतिथेयविश्वविद्यालयस्य कुलपतिः प्रो. जी.

श्रीनिवासमहोदयः काश्मीरतः कन्याकुमारीपर्यन्तं समागतानां विदुषां छात्राणां च स्वागतं कुर्वन्तः ऐतिहासिकप्रमाणानां आधारेण काञ्ची 'विद्यानगरी' इति रूपेण प्रस्तुतवान्।

शास्त्रसंरक्षणाय छात्रेभ्यः सन्देशः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलसचिवः आचार्य रा.गा. मुरलीकृष्णमहोदयाः छात्रसमुदायं सम्बोधयन् अवदत् यत् छात्राः शास्त्रसंरक्षणाय अध्ययनाय च निरन्तरं तत्पराः भवेयुः। तेषां मते शास्त्रार्थस्य वास्तविकं लक्ष्यं श्रवण-मनन-निदिध्यासनप्रक्रियया ज्ञानस्य आत्मसात्करणमेव अस्ति। अध्यक्षीयभाषणे आचार्यवेम्पटिकुटुम्बशास्त्रिणा शास्त्रोत्सवस्य गौरवशालिनीं परम्परां स्वकीयं पूर्वयोगदानं च सप्रमाणं स्मृतम्।

श्रीचरणानाम् अनुग्रहभाषणम्

परमपूज्यपादाः श्रीशङ्करविजयेन्द्रसरस्वतीस्वामिनः स्वकीये आशीर्चने प्रतिपादितवन्तः यत्—
विद्यायाः पुनरुत्कर्षः अनादिकालात् विद्यानगरीत्वेन विख्यातायां काञ्च्यां पुनः शिक्षायाः विद्यायाश्च परमोत्कर्षः भवेत्।
शासनस्य सहयोगः-- केन्द्रसर्वकारः संस्कृतप्रचाराय कोटिशः रूप्यकाणि व्ययीकरोति, अत्र शिक्षा मन्त्रालयस्य भूमिका श्लाघनीया अस्ति।
भाषासमन्वयः-- केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य

माध्यमेन संस्कृत-प्रान्तीयभाषयोः मध्ये सुदृढः सम्बन्धः स्थापितः भवति।

नूतनाः प्रयोगाः-- मन्दिरेषु 'सुप्रभातम्' इव संस्कृतवार्ताप्रसारणं भवेत्। सूचनापट्टेषु प्रान्तीयभाषाभिः सह संस्कृतमपि लेखनीयम्।

लोकप्रसारः-- काञ्चीतः प्रकाशयमाना 'संस्कृतश्री' पत्रिका इव अन्यासु भारतीयभाषासु (कन्नड-तेलुगु-हिन्दी-मराठ्यादिषु) संस्कृतविषयकाः लेखाः निरन्तरं प्रकाशनीयाः। 'दैनिकजागरण' सदृशेषु पत्रेषु संस्कृतसुभाषितानां प्रकाशनं संस्कृतप्रचारे सहायकं भवति।

स्वामिचरणैः प्रयुक्तं यत् अस्माकं प्रधानमन्त्रिणः श्रीनरेन्द्रमोदीमहोदयाः संस्कृतज्ञाः सन्ति, बहवः मन्त्रिणः अपि संस्कृतं प्रति श्रद्धावन्तः। अतः सम्पूर्णं देशे संस्कृतप्रचाराय सङ्घटितप्रयासः करणीयः। अयं उत्सवः उत्तर-दक्षिणभारतयोः सांस्कृतिकसमन्वयस्य प्रतीकः अस्ति।

धन्यवादज्ञापनं सञ्चालनं च

कार्यक्रमस्य संयोजकैः प्रो. मधुकेश्वरभट्टमहोदयेन सर्वेषाम् अतिथीनां स्वागतं कुर्वन् सप्तमोक्षदायिनीषु काञ्च्याः वैशिष्ट्यं प्रतिपादितम्। विभागाध्यक्षैः आचार्यदेबज्योतिमहोदयेन १९९५ तमे वर्षे काञ्च्यां सम्पन्नस्य प्रज्ञाशास्त्रोत्सवस्य स्मृतिः सार्वजनिकं कुर्वन् सर्वेभ्यः कृतज्ञता प्रकटिता। कार्यक्रमस्य कुशलं सञ्चालनं डॉ. मयङ्कपाण्डेयमहोदयेन कृतम्।